
23. Optimal foderforsyning og hjemmeblanding

Projektstart: 1. januar 2012

Projektafslutning: 31. december 2012

Projektet formål

Projektets overordnede formål var at optimere foderforsyningen og afgrødevalget på kvæg- og svinebrug. Der er anlagt en tværfaglig helhedsorienteret synsvinkel i projektet således, at miljøbelastningen er minimeret under hensyn til dyrenes sundhed og velfærd samt landmændenes produktionsøkonomi på tværs af mark og stald.

Projektets resultater og forventede effekter

Projektet har udviklet planlægningsværktøjet Foder-Mark-System (FMS) til at kunne beregne de økonomiske konsekvenser af op til fire forskellige strategier for foderforsyning og afgrødevalg på både konventionelle og økologiske malkekvægbrug samt på svinebrug. FMS kan også beregne de bedriftsspecifikke maskinomkostninger. Det nye værktøj forventes at blive anvendt hos hovedparten af DLBR-virksomhederne og derved medvirke til en økonomisk optimal foderforsyning.

Beregninger af økonomien for forskellige strategier for fodersyning på konventionelle malkekvægbrug har vist, at høje proteinpriser kombineret med lave kornpriser gør det attraktivt at dyrke mere græs fremfor majs eller at dyrke hestebønner som erstatning for indkøbt sojaskrå. Hestebønnerne bør dog toastes for at øge proteinværdien. Desuden har beregningerne vist et stort potentiale i at tage roer ind i foderforsyningen, når kornprisen er høj. Ligeledes er der god økonomi i at dyrke kolbemajs som erstatning for korn i områder, der egner sig til kolbemajs. Forbedringerne i at ændre strategi for foderforsyning kan være op til 800 kr./årsko.

Undersøgelsen af variationen i hjemmeblandede foderblandinger i AMS viste, at der kan være stor variation i den udfodrede mængde. Kun i én ud af tre besætninger var variationskoefficienten både indenfor og mellem dage på det ønskede lave niveau på 2-3 %. Det er derfor meget vigtigt, at kraftfoderautomaterne i AMS bliver kalibreret. Test af en sigte til at belyse foderblandingerne fysiske ensartethed viste, at sigtningen ikke var præcis nok til at opdele blandingen i råvarer som forventet. Sigtning kan give et billede af prøvens fysiske sammensætning, men afspejler ikke nødvendigvis den kemiske sammensætning.

Projektets aktiviteter

Planlægningsværktøjet MarKo er omlagt til et mere forenklet og brugervenligt program. Desuden er der med afsæt i tidligere indhentede erfaringer med beregninger af maskinbehov og maskinøkonomi udviklet et modul til let og enkel beregning af bedriftsspecifikke maskinomkostninger. Videncenter for Svineproduktion har endvidere udviklet et svinemodul til MarKo, og derfor er navnet ændret til Foder – Mark – System (FMS). Da første testversion af FMS var klar i efteråret 2012, afholdtes en brugertestdag med tre lokale DLBR-virksomheder som deltagere. Efter afslutning af brugertesten og diverse fejlrettelser blev programmet udvidet med standardplaner for økologiske foderrationer, ligesom der blev lagt økologiske markkalkuler ind i programmet. Den økologiske del af programmet er afprøvet og testet af VFL-Økologi. Med udgangspunkt i det nye FMS er der gennemført en række scenarieberegninger over økonomien i forskellige strategier for foderforsyning og afgrødevalg på konventionelle malkekvægbrug.

Variationen i den udfodrede mængde af hjemmeblandet kraftfoder i AMS blev undersøgt i tre malkekvægbesætninger. I hver besætning blev der udtaget prøver af råvareblandingerne både indenfor samme dag og over flere dage. Prøverne blev efterfølgende vejret og sigtet, og udvalgte prøver blev sendt til kemisk analyse. Resultaterne blev desuden brugt til at teste om sigten kunne anvendes til on-farm undersøgelse af råvareblandingerne sammensætning. På baggrund af undersøgelsen er der udarbejdet anbefalinger for, hvordan kraftfoderautomater i AMS bør kalibreres ved anvendelse af råvarer.

Som støtte for fastlæggelse af det optimale høsttidspunkt udtog alle 14 DLBR-virksomheder med kvægrådgivning ca. 150 prognoseprøver af henholdsvis 1. slæt kløvergræs og majshelsæd de sidste ca. 3 uger før forventet høst. Resultaterne blev publiceret på Videncentrets hjemmeside, så de var til rådighed som beslutningsstøtte for både rådgivere og kvægbrugere. Resultaterne blev desuden anvendt til at justere høstprognoseværktøjerne for både 1. slæt kløvergræs og majshelsæd.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Projektets resultater er bl.a. præsenteret i artikler og rapporter på Videncentret for Landbrugs hjemmeside

samt ved indlæg på Plantekongres 2013 og i en videncafé på KvægKongres 2013.

Yderligere materiale og publikationer kan ses på:

<http://projektfinansiering.vfl.dk/Promilleafgiftsfonden/2012/Sider/default.aspx>

Projektansvarlig

Specialkonsulent Rudolf Thøgersen, tlf. 8740 5317, e-mail: rut@vfl.dk
